

se pochybnost o tom, co vlastně soud považuje za příčinu, z níž se H. k výkupu koně za oněch podmínek rozhodl, zda obavu H-a, že by jinak přišel i o koně, i o peníze, či omyl, vyvolaný v něm lstivým jednáním obžalovaných, že kůň jest dýchavičný, či to i ono. Nejasnost ta týká se však — jak dolíčeno — okolnosti pro řešení otázky viny rozhodné, neboť, nebyl-li omyl pro Osvalda H-a aspoň spolupohnůtkou jeho rozhodnutí se, nebylo příčinného vztahu mezi lstivým předstíráním obžalovaných a počínáním si H-ovým pokud se týče nastalou škodu, a důsledkem toho nešlo by tu o podvod vůbec. Nejasnost ta zakládá tedy stížností právem uplatňovanou zmatečnost rozsudku podle čís. 5 § 281 tr. ř., a to i ohledně stěžovatele i ohledně spoluobžalovaného Josefa O-a, jenž sice také podal zmateční stížnost, ji však vzhledem k amnestii vzal zpět.

Čís. 3594.

Ustanovení § 390 odst. 2 tr. ř. jest speciální úpravou zvláštních útrat přivoděných podáním řádného opravného prostředku (odvoláním soukromého obžalobce); pokud opravný prostředek zůstal zcela bezvýsledným, ručí za útraty podáním jeho přivoděné ten, kdo opravný prostředek podal.

Povinnost k náhradě útrat vzešlých zcela bezvýsledným opravným prostředkem nečiní zákon (§ 390 odst. 2 tr. ř.) závislým na ničem jiném, než jen právě na bezvýslednosti opravného prostředku, posuzuje tuto část trestního řízení v otázce útrat zcela samostatně; je proto tato povinnost nezávislou na celkovém výsledku trestní věci a na všeobecných, k tomu se vztahujících předpisech § 389 odst. 1 a § 390 odst. 1 tr. ř.

Zákon ukládá podateli zcela bezvýsledného opravného prostředku náhradu všech zvláštních útrat, jež byly jeho podáním přivoděny, soukromému obžalobci i náhradu všech útrat obžalovanému z toho vzešlých, mezi něž § 393 odst. 3 tr. ř. ve všech případech, kde soukromý obžalobce má vůbec povinnost hraditi náklady procesní, počítá výslovně i všechny útraty obhajování.

(Rozh. ze dne 26. září 1929, Zm I 371/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Liberci ze dne 1. října 1928, pokud jím v trestní věci proti Josefu K-ovi pro přestupek proti bezpečnosti cti podle §§ 491 a 496 tr. zák. nebyl soukromý obžalobce Eberhard W. odsouzen k náhradě všech zvláštních nákladů vzešlých jeho odvoláním a pokud odvolací soud obviněnému oduznal nárok na náhradu útrat obhajování v odvolacím řízení, byl porušen zákon v ustanovení § 390 odst. druhý tr. ř.

Důvody:

Podle spisů okresního soudu v Chrastavě T 132/26 byl k soukromé obžalobě Eberharda W-e rozsudkem ze dne 21. května 1928 uznán

obžalovaný vinným přestupky podle §§ 496, 491 tr. zák. a odsouzen podle § 493 tr. zák. podmíněčně do vězení na 3 dny, kterýžto trest mu byl podle § 261 tr. zák. změněn v peněžitý trest 300 Kč, v případě nedobytnosti na 3 dny vězení, podle § 389 tr. ř. k náhradě trestních útrat a podle § 393 odst. 3 tr. ř. k náhradě útrat zastupování soukromého obžalobce pokud jde o trestní oznámení a o první hlavní přelíčení, které zvláštním usnesením byly určeny na 200 Kč. Dále byl obžalovaný osvobozen podle § 259 čís. 3 tr. ř. od obžaloby pro přestupek podle § 491 tr. zák., jehož se prý při téže příležitosti dopustil jinými zažalovanými urážlivými výrazy, o nichž vzal soud za prokázáno, že se obžalovanému podařil důkaz pravdy. Ohledně útrat uvedl okresní soud v důvodech, že soukromému obžalobci bylo přiznati jen náhradu útrat soukromé obžaloby a prvního hlavního přelíčení, poněvadž věc byla zralá k rozhodnutí hned při prvním hlavním přelíčení a další útraty vzešly jen vedením důkazu pravdy. Rozsudek byl napaden soukromým obžalobcem odvoláním z osvobozující části a odvoláním, správně stížností co do výroku o útratách, v tomto směru s odůvodněním, že odsouzený obžalovaný jest povinen k náhradě všech útrat, obžalovaným pak stížností z výroku o útratách bez bližšího odůvodnění. Odvolací krajský soud v Liberci rozsudkem z 1. října 1928 zamítl odvolání soukromého obžalobce jako bezdůvodné, vyřkl, že podle § 390 tr. ř. má odvolatel nésti ze svého útraty, jež vzešly podáním opravného prostředku, a v důvodech — snad k vyřízení dotyčného v protokolu o odvolacím líčení nevyznačeného návrhu obhájce obžalovaného — poznamenal, že obžalovanému nebylo podle § 390 tr. ř. přiznati útraty obhajoby, poněvadž zůstal odsouzen, třeba i jen částečně. Obojí stížnost z výroku o útratách byla zvláštním usnesením zamítnuta a oba stěžovatelé uznáni podle § 390 odst. druhý tr. ř. povinnými nésti ze svého útraty stížností.

Generální prokuratura podala na tomto základě podle § 33 tr. ř. zmateční stížnost na záštitu zákona z výroku o útratách odvolacího řízení v onom rozsudku krajského jako odvolacího soudu v Liberci, jímž již všeobecně nebyla uložena soukromému obžalobci náhrada všech zvláštních nákladů, podáním bezúspěšného opravného prostředku vzešlých, zvláště však výslovně oduznána byla obžalovanému náhrada útrat obhajování v odvolacím řízení. Tímto výrokem byl porušen zákon v ustanovení § 390 odst. druhý tr. ř. Ustanovení to jest speciální úpravou zvláštních útrat, přivoděných podáním řádného opravného prostředku, tu tedy odvoláním soukromého obžalobce; pokud opravný prostředek zůstal zcela bezvýsledným, ručí za útraty jeho podáním přivoděné ten, kdo opravný prostředek podal. Povinnost k náhradě útrat vzešlých zcela bezvýsledným opravným prostředkem nečiní zákon v tomto ustanovení § 390 odst. 2 závislým na ničem jiném, než jen právě na bezvýslednosti opravného prostředku, posuzuje tuto část trestního řízení v otázce útrat zcela samostatně; je proto jmenovitě tato, speciálním předpisem zákona výslovně stanovená povinnost nezávislou též na celkovém výsledku trestní věci a na všeobecných, k tomu se vztahujících předpisech §§ 389 odst. 1 a § 390 odst. 1 tr. ř. Zákon pak ukládá podateli zcela bezvýsledného opravného prostředku náhradu

všech zvláštních útrat, jež byly jeho podáním přivoděny, tedy v souzeném případě soukromému obžalobci i náhradu všech útrat obžalovanému z toho vzešlých, mezi něž § 393 odst. 3 ve všech případech, kdy soukromý obžalobce má vůbec povinnost hraditi náklady procesní, počítá výslovně i všechny útraty obhajování. Podle toho pochybil odvolací krajský soud v Liberci, když zamítnuv odvolání soukromého obžalobce, jež jedině bylo předmětem odvolacího řízení, nejen že vůbec neuložil soukromému obžalobci podle speciálního předpisu § 390, 3 odst. tr. ř. náhradu těch zvláštních nákladů, které vznikly použitím zcela bezúspěšného řádného opravného prostředku odvolání, nýbrž dokonce výslovně, zřejmě se zřetelem k všeobecnému ustanovení § 390, odst. 1 tr. ř. proto, že trestní řízení skončilo pro obžalovaného částečně rozsudkem odsuzujícím, odepřel obžalovanému nárok na náhradu nákladů obhajoby při odvolacím líčení. Pochybení to jest v souzeném případě tím význačnějším, ana předmětem odvolacího řízení byla právě jen osvobozující část rozsudku a v části odsuzující bylo řízení skončeno již právoplatným rozsudkem první stolice, jehož výsledek proto tím méně mohl působiti na rozhodnutí o nákladech řízení odvolacího o jiné části obvinění, ano i všeobecné ustanovení § 389 odst. 2 tr. ř. pamatuje na možnost vyloučení z náhrady těch nákladů, které vzešly vzhledem k činům, jimiž obžalovaný nebyl uznán vinným. Bylo proto o zmateční stížnosti generální prokuratury podle § 33 tr. ř. uznati podle § 292 tr. ř. právem, jak se stalo.

Čís. 3595.

Trestnými nejsou činy, jež by jinak o sobě byly urážkou na cti, jednal-li pachatel bezelstně k uhájení svých oprávněných zájmů a nepřekročil-li při tom meze tohoto svého práva.

Okolnost, že projev souvisí s krokem směřujícím k hájení práv a zájmů, nezbavuje trestnosti křivá obviňování, která podle obsahu nebo formy vybočují z mezí toho, co je v tom kterém případě nezbytně nutným, takže i ten, kdo, čině trestní oznámení, dovozuje z okolností podle pravdy vyličených podezření proti určité osobě, odpovídá podle zákona trestního, viní-li buď úmyslně nebo aspoň z nedbalosti osobu nevinnou.

Pro rozhraničení výkonu oprávnění, jež poskytuje každému občanu ustanovení § 86 tr. ř., od jednání trestného, spadajícího pod pojem § 487 tr. zák. záleží i na tom, zda a do které míry kryjí se údaje, učiněné obviněným před úřady uvedenými v § 86 tr. ř., s podklady, které měl obviněný pro své údaje ve svých smyslových vjemech; jen podstatná shoda mezi tím, co udavatel zvěděl, a mezi tím, co udal, dovoluje úsudek, že nepřekročil své právo a nezbytně nutnou míru obvinění.

(Rozh. ze dne 26. září 1929, Zm I 487/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona proti rozsudku krajského jako odvolacího soudu v Litoměřicích ze dne 9. listopadu 1928, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem proti bez-